ادبیات فارسی ۳

الف) واژه‌های مشخص شده را معنی کنید:

۱- موزه‌ی میکائیلی نو در پای.
۲- بعید از ما قدرت‌مداران هفت‌خطه.
۳- عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف.
۴- زعارتی در طبع وی مؤکد شده.
۵- ایزد که رقیب جان خرد کرد.
۶- خرد را مکن با دل اندر مغاک.
۷- مدتی با قفلش کند و کو کردیم.
۸- راهب در فرزانگی نام‌آور بود.

ب) تاریخ ادبیات و فنون ادبی:

۱- نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید:

الف) برادران کارامازوف ب) شوهر آهو خانم

۲- کدام‌یک از عناصر زیر به داستان وحدت هنری می‌بخشد؟

الف) درون‌مایه ب) لحن ج) زاویه‌ی دید د) هسته

۳- کدام زمینه‌ی حماسه درباره‌ی عمر هزارساله‌ی زال درست است؟

الف) ملی ب) خرق عادت ج) قهرمانی د) داستانی

۴- گونه‌ی نثر کتاب‌های زیر را مشخص کنید:

الف) قابوس‌نامه ب) کلیله و دمنه

۵- ماه در عبارت «ماه روشنی‌اش را در آسمان می‌پراکند»، نماد چیست؟

۶- جمال‌الدین عبدالرزاق، با استفاده از کدام قالب شعری به ستایش پیامبر ﷺ پرداخته است؟

۷- در برابر هر بیت یا عبارت فقط نام یک آرایه از آرایه‌های (استعاره، سجع، اغراق و تشبیه) را بنویسید.

الف) آن روز از آسمان آتش می‌بارید.

ب) خم آورد بالای سرو سهی از او دور شد دانش و فرهی

ج) منت خدای را که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت

د) شب طره‌ی پرچم سیاهت.

ج) خودآزمایی:

۱- «شمار آن به قیامت مرا باید داد» یعنی چه؟

۲- از «مشتی رند را سیم دادند تا سنگ زنند و مرد خود مرده بود»، چه پیامی را می‌توان فهمید؟

۳- آیا داستان (گل‌دسته‌ها و فلک) نمادین است؟ چرا؟

۴- «عمل کردن» و «انهدام نیرو» یعنی چه؟

۵- عبارت «پهلوی عادت به شنیدن نه نداره.» بیان‌گر کدام ویژگی دربار رضاخان است؟

۶- دلیل اصلی خودداری قاضی بست و نپذیرفتن هدایا چه بود؟

د) درک مطلب:

۱- منظور از قسمت مشخص شده در عبارت «مسعود از آن جهان آمده به خیمه درآمد و جامه بگردانید»، چیست؟

۲- در شعر زیر منظور از «شیارهای موازی» چیست؟

«بر ابروان زیبا شیارهای موازی در می‌افکند.»

۳- در عبارت «می‌شود از باغ نگاهت هنوز یک سبد از میوه‌ی خورشید چید»، «میوه‌ی خورشید» اشاره به چیست؟

۴- کدام گزینه با «و لا تبدیل لخلق‌الله» ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

الف) کمال هم‌نشین در من اثر کرد و گرنه من همان خاکم که هستم

ب) پسر نوح با بدان بنشست خاندان نبوتش گم شد

ج) پرتوی نیکان نگیرد هر که بنیادش بد است تربیت نااهل را چون گردکان (گردو) بر گنبد است

۵- «پیوند مناسب اجزای سخن با هم» را چه می‌نامند؟

۶- بیت زیر به کدام حادثه‌ی زندگی پیغمبر ﷺ اشاره دارد؟

«ای از بر سدره شاهراهت وی قبه‌ی عرش تکیه‌گاهت»

۷- بیت زیر به زندگی کدام پیامبر اشاره دارد؟

«فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید»

اپلیکیشن پادرس

۸- لحن «تمسخر، تهدید و تضرع» به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) بکوبمت زین گونه امروز یال کزین پس نبیند تو را زنده زال

ب) به باد افره این گناهم مگیر تویی آفریننده‌ی ماه و تیر

ج) فراموش کردی تو سگزی مگر کمان و بر مرد پرخاشخر

۱) ج- الف- ب ۲) ج- ب- الف ۳) الف- ب- ج ۴) الف- ج- ب

ه) شعر حفظی:

جاهای خالی را پر کنید:

الف) دوش وقت ..... دادند واندر آن ظلمت ..... دادند

ب) مستحق ..... دادند

ج) با ساربان ..... تا ..... به روز باران

د) ..... آب حسرت گریان چو در ..... گناهکاران

و) به نثر روان برگردانید:

۱- مثال داد تا هزار هزار درم به درویشان دهند.

۲- چه قدر مهمل گفت.

۳- آبشار موج فروخفته ای از خشم تو

۴- کلیدش لابد دست متولی است.

۵- به سان پلنگی که بر پشت گور نشیند برانگیزد از گور شور

۶- بار دیگرش به تضرع بخواند و باز اعراض کند.

۷- تا نزدیک نماز پیشین از مهمات فارغ شده بود و خیلتاشان را گسیل کرده بود.

۸- بوسهل مردی امام‌زاده بود و محتشم و فاضل و ادیب.

۹- وقت است تا بار سفر بر باره بندیم دل بر عبور از سد خار و خاره بندیم

۱۰- امیر را یافتم مخنقه در گردن پیراهن توزی و بوالعلا را در آنجا زیر تخت نشسته دیدم.

۱۱- از گزند داس دروگر وقت هیچ روینده را زنهار نیست. مگر ترانه‌ی من که در روزگار نامده بر جای می‌ماند.

مؤسسه آموزشی فرهنگی

اپلیکیشن پادرس

پاسخ سؤال‌های ادبیات فارسی ۳

الف) واژه‌های مشخص شده را معنی کنید:

۱- کفش ۲- نیرنگ‌باز ۳- عابدان ۴- تندخویی
۵- نگهبان ۶- گودال ۷- ور رفتیم ۸- عابد

ب) تاریخ ادبیات و فنون ادبی:

۱- الف: داستایوسکی ب: علی محمد افغانی
۲- الف ۳- ب
۴- الف: ساده ب: مسجع و فنی
۵- افراد ایثارگر ۶- ترکیب‌بند
۷- الف: اغراق ب: استعاره ج: سجع د: تشبیه

ج) خودآزمایی:

۱- من در قیامت باید پاسخ‌گوی آن باشم.
۲- محبوبیت حسنک و نارضایتی مردم از اعدام وی
۳- بلی، چون واژگانی مثل پلکان و گل‌دسته و... بر اوج و رشد دلالت دارند.
۴-الف: حمله‌ی نظامی ب: از بین بردن نیروهای دشمن
۵- استبداد ۶- شک در حلال بودن آن‌ها

د) درک مطلب:

۱- از مرگ برگشته (نجات‌یافته) ۲- چین و چروک روی پیشانی (پیر شدن)
۳- نور ۴- ج ۵- حسن تألیف ۶- معراج
۷- سلیمان علیه‌السلام ۸- ۱

ه) شعر حفظی:

جاهای خالی را پر کنید:

الف) دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند واندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند
ب) مستحق بودم و این‌ها به زکاتم دادند
ج) با ساربان بگویید احوال آب چشمم تا بر شتر نبندد محمل به روز باران
د) بگذاشتند ما را در دیده آب حسرت گریان چو در قیامت چشم گناهکاران

و) به نثر روان برگردانید:

۱- فرمان داد تا هزار هزار درهم به فقیران بدهند.
۲- چقدر بیهوده‌گویی کرد.
۳- آبشار موج آرام و بی‌صدایی از خشم توست.
۴- کلیدش حتماً دست سرپرست مسجد است.
۵- مثل پلنگی که گورخری را شکار کند و غوغایی در مبارزه با او برپا کند.
۶- بار دیگر او را با زاری صدا می‌زند و او دوباره روی برمی‌گرداند.
۷- تا حدود نماز ظهر از این وظایف آسوده شده بود و گروه نوکران را روانه ساخته بود.
۸- بوسهل مردی بزرگ‌زاده، باشکوه و دانشمند بود.
۹- زمان سفر رسیده و باید برای گذشتن از موانع مصمم شویم.
۱۰- امیر را دیدم که گردن‌بندی آویخته و پیراهن توزی (منسوب به توز) پوشیده و ابوالعلا را کنار (پایین) تخت نشسته دیدم.
۱۱- هیچ موجود زنده‌ای از آسیب گذشت زمان در امان نیست، به‌جز شعر من که در آینده هم جاودانه باقی می‌ماند.

اپلیکیشن پادرس